

PORÓWNIANIA 8, 2011

CZASOPISMO POŚWIĘCONE
ZAGADNIENIOM KOMPARATYSTYKI LITERACKIEJ
ORAZ STUDIOM INTERDYSCYPLINARNYM

comparis@amu.edu.pl

KOMPARATYSTYKA I PISANIE HISTORII II

SPIS TREŚCI

O PISANIU HISTORII

Jacek Wachowski, <i>O pisaniu historii</i>	7
Krystyna Kardyni-Pelikánová, <i>Osobliwości środkowoeuropejskiej przestrzeni literackiej: ironiczni moralści i ludyczni myśliciele</i>	17
Filip Karłow, <i>Europa Środkowa a problem „europejskości” Rosji</i>	33
Urszula Górska, <i>Europa Środkowa jako kategoria artystyczna. Neuroza i wrażliwość</i>	43
Justyna Górny, <i>Historia kobieca czy historia płci? Badania Karin Hausen nad dziejami porządku płci</i>	61

HISTORIA I FILM

Monika Talarczyk-Gubała, <i>Reżyserki na indeksie. Historia kina kobiet w Europie Środkowej i Wschodniej</i>	73
Hanna Ciszek, <i>POLITIKI KOUZINA – alternatywny tytuł ukrywający bardzo kontrowersyjne tematy</i> .	85

LITERATURY W RECEPCJI

Marcin Jakusz, <i>Mojżesz i inni. Echa rewolucji 1905 roku w literaturze polskiej i ukraińskiej z początku XX wieku</i>	93
Monika Brzostowicz-Klajn, <i>Holocaust w powieści Wasily'ego Grossmana Życie i los</i>	107

GEOPOETYKA

Magdalena Bednarek, <i>Niezbędne ziemie – koniecznie utracone czyli dlaczego polska epika powojenna potrzebuje Ukrainy</i>	119
Joanna Roszak, <i>Wiersze spod ciemnego nieba. Geopoezja Czerniowców i Sadogóry</i>	133

HERMETYZM POLSKI

- Tomasz S ó j k a, *Parabola albo zagadka filozofów* dołączona do *Dwunastu traktatów o kamieniu filozofów* Michała Sędziwoja. Przekład z komentarzem 159

MEDIA W KOMPARYTYSTYCE

- Mariusz P i s a r s k i, *Hipertekst a intertekstualność: powinowactwa i rozbieżności* 183

RECENZJE

- Szabolcs N é m e t h, *Historia literatury węgierskiej od początków do dzisiaj*. (Mihály Szegedy-Maszák (red.), *A magyar irodalom története a kezdetektől 1800-ig*. [Historia literatury węgierskiej od początków do 1800.] Gondolat, Budapest 2007, ss. 703; Mihály Szegedy-Maszák (red.), *A magyar irodalom története 1800-tól 1919-ig*. [Historia literatury węgierskiej 1800–1919.] Gondolat, Budapest 2007, ss. 927; Mihály Szegedy-Maszák (red.), *A magyar irodalom története 1920-tól napjainkig*. [Historia literatury węgierskiej od 1800 roku do dzisiaj.] Gondolat, Budapest 2007, ss. 922) 195
- Miloš Z e l e n k a, *Podstawy komparatystyki międzykulturowej* (Angelika Corbineau Hoffmannová, *Úvod do komparatistiky*. Z německého oryginálu *Einführung in die Komparatistik* přeložila Veronika Jičínská. Nakladatelství Akropolis, Praha 2008, ss. 208) (transl. B. Bakula) 199
- Barbara G i e r s z e w s k a, *Nieznany polski fotograf – Alfred Fedeci* (Владимир Миславский, *Искусство фотографии Альфреда Федецкого*. Фактор, Харьков 2009 (wydanie z dołączonym przekładem na język polski oraz z nowym tytułem ukraińskim *Альфред Федецький по-ем фотографії* i polskim tytułem równoległym: *Alfred Fedeci poeta fotografii*, 2010) 203
- Dobrochna D a b e r t, *Przeciw ostalgi? Wokół czechosłowackiej kultury popularnej czasu normalizacji* (Petr A. Bílek a Blanka Cinátlóvá (vybr. a usp), *Tesilová kavalérie. Popkulturní obrazy normalizce*. Pistorius & Olšanská, Příbram 2010, ss. 256) 211

PRZEGLĄDY, OMÓWIENIA

- Radoslav Večerka, *Jazyky v komparaci: nástin české jazykovědné slavistiky v mezinárodním kontextu*. NLN, Praha 2008, ss. 253 (*Wojciech Hofmański*); Marek Příhoda, Hana Vaňková (ed.), *Slovanské jazyky a literatury: hledání identity*. Červený Kostelec, Praha 2009, ss. 360 (*Martyna Lemańczyk*); Rákayová Lucia, *Mytopoetika v postmodernej narácii*. Dubnický technologický inštitút, Dubnica nad Váhom 2010, ss. 115 (*Tibor Žilka*, przeł. B. Bakula); Martin C. Putna, *Česká katolická literatura v kontextech 1918–1945*. Torst, Praha 2010, ss. 1200 (*Bartosz Kozdęba*); Natascha Drubek-Meyer/Jurij Murašov (Hg.), *Das Zeit-Bild im osteuropäischen Film nach 1945*. Böhlau Verlag, Köln, Weimar, Wien 2010, ss. 247 (*Wolfgang Schlott*, przeł. E. Kledzik); Gudrun Lehmann. *Fallen und Verschwinden. Daniil Charms. Leben und Werk*. Arco Verlag, Wuppertal 2010, ss. 735 (*Wolfgang Schlott*, przeł. E. Kledzik) 215
- Autorzy „Porównań” 8, 2011 (w porządku alfabetycznym) 229
- Książki nadesłane 233

COMPARISONS 8, 2011

A JOURNAL ON COMPARATIVE LITERATURE
AND INTERDISCIPLINARY STUDIES

comparis@amu.edu.pl

COMPARATIVE STUDIES AND WRITING HISTORY II

CONTENTS

ON WRITING HISTORY

Jacek Wachowski, <i>On writing history</i>	7
Krystyna Kardyni-Pelikánová, <i>The peculiarities of the Central European literary space. Ironic moralists and ludic thinkers</i>	17
Filip Karpow, <i>Central Europe and European nature of Russia</i>	33
Urszula Górska, <i>Central Europe as an artistic category. Neurosis and sensitivity</i>	43
Justyna Górny, <i>Women history and history of sex. Karin Hausen researches the history of sexual order</i>	61

HISTORY IN FILM

Monika Talarczyk-Gubała, <i>Female directors not welcome. History of the cinema in Eastern Europe</i>	73
Hanna Ciszek, <i>POLITIKI KOUZINA – the alternative title covered up very controversial subjects</i>	85

LITERATURES IN RECEPTION

Marcin Jaksz, <i>Moses and the others. The response to the revolution 1905–1907 in the Polish and the Ukrainian literature</i>	93
Monika Brzóstowicz-Klajn, <i>The Holocaust portrayed in the novel life and fate by Vasily Grossman</i>	107

GEOPOETICS

Magdalena Bednarek, <i>Necessary lands – necessarily lost, or what does the Polish post-war epic need Ukraine for?</i>	119
Joanna Roszak, <i>Poems from under the dark sky. Geopoetics of Tschernowitz and Sadogóra</i>	133

POLISH HERMETISMUS

Tomasz S ó j k a, <i>The symbolic peregrination through nature or The Parabole or Philosopher's Mystery enclosed to 12 Treatises on the Philosopher's Stone by Michał Sędziwój. Translation and commentary</i>	159
--	-----

MEDIA IN COMPARATIVE STUDIES

Mariusz P i s a r s k i, <i>Hypertext and Intertextuality. Affinities and discordances</i>	183
--	-----

REVIEWS

Szabolcs N é m e t h <i>History of the Hungarian literature from beginnings to nowadays.</i> (Mihály Szegedy-Maszák (red.), <i>A magyar irodalom története a kezdetektől 1800-ig.</i> [History of the Hungarian literature from the beginnings to 1800.] Gondolat, Budapest 2007, ss. 703; Mihály Szegedy-Maszák (red.), <i>A magyar irodalom története 1800-tól 1919-ig.</i> [History of the Hungarian literature 1800-1919.] Gondolat, Budapest 2007, ss. 927; Mihály Szegedy-Maszák (red.), <i>A magyar irodalom története 1920-tól napjainkig.</i> [History of the Hungarian literature from 1800 to the present.] Gondolat, Budapest 2007, ss. 922)	195
Miloš Z e l e n k a, <i>Basics of inter-cultural comparative studies</i> (Angelika Corbineau Hoffmannová, <i>Úvod do komparatistiky.</i> Z německého oryginálu <i>Einführung in die Komparatistik</i> přeložila Veronika Jičínská. Nakladatelství Akropolis, Praha 2008, ss. 208) (transl. B. Bakula)	199
Barbara G i e r s z e w s k a, <i>Unknown Polish photographer – Alfred Fedeci</i> (Vladimir Mislavskij <i>Iskusstvo fotografii Alfreda Fedeckogo.</i> Faktor, Kharkov 2009 (publication with the Polish translation and new Ukrainian title <i>Альфред Федечукуї ном фотографії</i> and Polish paralel title: <i>Alfred Fedeci poeta fotografii</i> , 2010)	203
Dobrochna D a b e r t, <i>Against Ostalgy? Around the Czech-Slovak pop-culture of the time of normalisation</i> (Petr A. Bílek a Blanka Cinátlová (vybr. a usp), <i>Tesilová kavalérie. Popkulturní obrazy normalizce.</i> Pistorius & Olšanská, Příbram 2010, ss. 256)	211

OVERVIEWS, DISCUSSIONS

Radoslav Večerka, <i>Jazyky v komparaci: nástin české jazykovědné slavistiky v mezinárodním kontextu.</i> NLN, Praha 2008, ss. 253 (<i>Wojciech Hofmański</i>); Marek Příhoda, Hana Vaňková (ed.), <i>Slovanské jazyky a literatury: hledání identity.</i> Červený Kostelec, Praha 2009, ss. 360 (<i>Martyna Lemańczyk</i>); Rákayová Lucia, <i>Mytopoetika v postmodernej narácii.</i> Dubnický technologický inštitút, Dubnica nad Váhom 2010, ss. 115 (<i>Tibor Žilka</i> , transl. B. Bakula); Martin C. Putna, <i>Česká katolická literatura v kontextech 1918–1945.</i> Torst, Praha 2010, ss. 1200 (<i>Bartosz Kozdęba</i>); Natascha Drubek-Meyer/ /Jurij Murašov (Hg.), <i>Das Zeit-Bild im osteuropäischen Film nach 1945.</i> Böhlau Verlag, Köln, Weimar, Wien 2010, ss. 247 (<i>Wolfgang Schlott</i> , transl. E. Kledzik); Gudrun Lehmann. <i>Fallen und Verschwinden. Daniil Charms. Leben und Werk.</i> Arco Verlag, Wuppertal 2010, ss. 735 (<i>Wolfgang Schlott</i> , transl. E. Kledzik)	215
Contributors to “Comparisons” 8, 2011 (in alphabetic order)	229
Received Books	233

СРАВНЕНИЯ 8, 2011

ЖУРНАЛ, ПОСВЯЩЁННЫЙ ПРОБЛЕМАМ ЛИТЕРАТУРНОЙ
КОМПАРАТИВИСТИКИ И МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫМ
ИССЛЕДОВАНИЯМ

comparis@amu.edu.pl

КОМПАРАТИВИСТИКА И НАПИСАНИЕ ИСТОРИИ II

СОДЕРЖАНИЕ

КАК ПИШЕТСЯ ИСТОРИЯ

Яцек Ваховский, <i>Как пишется история</i>	7
Кристина Кардини-Пеликанова, <i>Особенности центральноевропейского литературного пространства: иронические моралисты и людические мыслители</i>	17
Филип Карпов, <i>Центральная Европа и вопрос о „европейскости“ России</i>	33
Уршуля Гурская, <i>Центральная Европа как художественная категория. Невроз и чувствительность</i>	43
Юстина Гурны, <i>Женская история или история полов? Исследования Карин Хаузен в области истории отношений полов</i>	61

ИСТОРИЯ И КИНО

Моника Галарчик-Губала, <i>Женщины-режиссёры под запретом. История женского кино в Центральной и Восточной Европе</i>	73
Ханна Цишек, <i>ROLITKI KOUZINA – многозначное название, за которым скрывается сложная проблематика</i>	85

РЕЦЕПЦИЯ ЛИТЕРАТУРЫ

Марцин Якуш, <i>Моисей и другие. Отзвуки революции 1905 года в польской и украинской литературе начала XX века</i>	93
Моника Бжустович-Кляйн, <i>Холокост в романе Василия Гроссмана Жизнь и судьба</i>	107

ГЕОПОЭТИКА

- Магдалена Б е д н а р е к, *Так необходимы утраченные земли, или почему польской послевоенной эпике нужна Украина* 119
- Йоанна Р о ш а к, *Стихи из-под тёмного неба. Геопозэзия Черно́вцов и Садгоры* 133

ПОЛЬСКИЙ ГЕРМЕТИЗМ

- Томаш С у й к а, *Парабола, или загадка философов, прилагаемая к Двенадцати трактатам о философском камне Михала Сендзивоя. Перевод с комментариями* 159

КОМПАРАТИВИСТИКА И МЕДИА

- Марюш П и с а р с к и й, *Гипертекст и интертекстуальность: взаимосвязь и различия* 183

РЕЦЕНЗИИ

- Сабо́льч Н е м е т, *История венгерской литературы от истоков до наших дней (A magyar irodalom története a kezdetektől 1800-ig. Ред. Mihály Szegedy-Maszák. Gondolat, Budapest 2007, 703 с.; A magyar irodalom története 1800-tól 1919-ig. Ред. Mihály Szegedy-Maszák. Gondolat, Budapest 2007, 927 с.; A magyar irodalom története 1920-tól napjainkig. Ред. Mihály Szegedy-Maszák. Gondolat, Budapest 2007, 922 с.)* 195
- Милош З е л е н к а, *Основы межкультурной компаративистики (Angelika Corbineau Hoffmannová, Úvod do komparatistiky. Z německého originálu Einführung in die Komparatistik přeložila Veronika Jičínská. Nakladatelství Akropolis, Praha 2008, 208 с.) (пер. Б. Бакула)* 199
- Барбара Г е р ш е в с к а я, *Неизвестный польский фотограф – Альфред Федецкий (Владимир Миславский, Искусство фотографии Альфреда Федецкого. Фактор, Харьков 2009 (издание, содержащее перевод на польский язык: Альфред Федецкий поет фотографии. Alfred Fedeki poeta fotografii, 2010)* 203
- Доброхна Д а б е р т, *Против ностальгии? О чехословацкой популярной культуре времён нормализации (Petr A. Bílek a Blanka Cinátlová (vybr. a usp), Tesilová kavalérie. Popkulturní obrazu normalizace. Pistorius & Olšanská, Příbram 2010, ss. 256)* 211

ОБЗОРЫ, ДИСКУССИИ

- Radoslav Večerka, *Jazyky v komparaci*. NLN, Praha 2008, 253 с. (*Во́йцех Хо́фманьский*); *Slovenské jazyky a literatury: hľadání identity*. Ред. Marek Příhoda, Hana Vaňková. Červený Kostelec, Praha 2009, 360 с. (*Мартина Леманьчик*); Rákyová Lucia, *Mytopoetika v postmodernej narácii*. Dubnica nad Váhom, Dubnický technologický inštitút 2010, 115 с. (*Тибор Жилка*, пер. Б. Бакула); Martin S. Putna, *Česká katolická literatura v kontextech 1918–1945*. Torst, Praha 2010 (*Бартош Коздемба*); Natascha Drubek-Meyer/Jurij Murašov (Hg.), *Das Zeit-Bild im osteuropäischen Film nach 1945. Osteuropa medial*, Böhlau Verlag, Köln, Weimar, Wien 2010. Bd. 1, 247, 34 с. (*Вольфганг Шлотт*, пер. Э. Кледзик); Gudrun Lehmann, *Fallen und Verschwinden. Daniil Charms. Leben und Werk*. Arco Verlag, Wuppertal 2010, 735 с. (*Вольфганг Шлотт*, пер. Э. Кледзик) 215
- Авторы “Сравнений” 8, 2011 (в алфавитном порядке) 229
- Присланные книги 233